

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา ในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามที่อยู่อาศัย(หมู่บ้าน)
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการศึกษา

1. ระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง
2. ความคิดของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาคมหมู่บ้าน ทั้ง 14 หมู่บ้านในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 278 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาคมหมู่บ้านในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สูตรการคำนวณของยามานะ จำนวน 164 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม หมู่บ้านที่อยู่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบสอบถามจำนวนรายการ จำนวน 14 หมู่บ้าน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด รวมจำนวน 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมด 164 ชุด โดยนำมาจัดหมวดหมู่และบันทึกคะแนนแต่ละข้อ แต่ละคนในแบบลงรหัส และนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งพิสูจน์สมมติฐาน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม บรรยายคุณสมบัติกลุ่มตัวอย่าง ของประชาคมหมู่บ้านในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 1 เพื่ออธิบายระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลโหราอำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ระหว่างที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน) ของประชาคมหมู่บ้าน และด้านการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีความแตกต่างกันระหว่างค่าเฉลี่ยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 3 ประมวลข้อเสนอแนะของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการสรุปประเด็นเนื้อหาแล้วแจกแจงความถี่

สรุปผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลหมู่บ้านที่อยู่อาศัยของประชาคมหมู่บ้านของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 164 คน พบว่า ประชาคมหมู่บ้านผู้ตอบแบบสอบถาม หมู่ที่ 1 บ้านน้ำเงิน จำนวน 12 คน หมู่ที่ 2 บ้านโหรา จำนวน 12 คน หมู่ที่ 3 บ้านแคนจำนวน 19 คน หมู่ที่ 4 บ้านรวมไทย จำนวน 17 คน หมู่ที่ 5 บ้านหนองหว้า จำนวน 8 คน หมู่ที่ 6 บ้านหนองย่างจัว จำนวน 9 คน หมู่ที่ 7 บ้านหนองม่วงส้ม จำนวน 9 คน หมู่ที่ 8 บ้านหนองเต่า จำนวน 9 คน หมู่ที่ 9 บ้านโนนนารี จำนวน 7 คน หมู่ที่ 10 บ้านโนนหาด จำนวน 16 คน หมู่ที่ 11 บ้านหนองนาหล้า จำนวน 12 คน หมู่ที่ 12 บ้านหนองเสือ จำนวน 6 คน หมู่ที่ 13 บ้านแคนใหม่ จำนวน 16 คน และหมู่ที่ 14 บ้านโนนตูม จำนวน 9 คน

2. ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า

2.1 ด้านหลักนิติธรรม ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบังคับใช้กฎหมาย ข้อบัญญัติ ข้อบังคับตำบลหรือขั้นตอนการให้บริการของ องค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชนอย่างเป็นธรรมและเสมอภาคอยู่เสมอ รองลงคือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการตรา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับตำบลที่ถูกต้องเป็นธรรม และเสมอภาคอันเอื้อต่อการควบคุมและพัฒนา การบังคับใช้ ทุกครั้ง และประชาชนในพื้นที่ให้การยอมรับการออกข้อบัญญัติตำบลและ ระเบียบข้อบังคับตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง

2.2 ด้านหลักคุณธรรม ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความตระหนักใน หน้าที่ของตนในฐานะเป็นผู้แทนของประชาชน มุ่งเน้นรักษาผลประโยชน์แก่ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน มาประชุมอย่างสม่ำเสมอพิจารณาเรื่องต่างๆ ในสภาพอย่างมีเหตุผล ตรงไปตรงมา ยึดหลักผลประโยชน์ส่วนรวมและถูกต้องตามกฎหมายเสมอ และผู้บริหาร อบต. เป็นผู้มีคุณธรรมสูง บริหารงานโดยยึดหลักความถูกต้องเป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้เสมอรองลงมา คือ ผู้บริหาร อบต.มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านให้เกิด ความเป็นธรรมแก่ทุกชุมชนอยู่เสมอ และผู้บริหารฯ และพนักงานส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตบนพื้นฐานของคุณธรรมและศีลธรรมเสมอ และองค์การบริหาร ส่วนตำบลมีการจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนผู้รับบริการ ด้วยความเสมอภาคและเป็น ธรรม ไม่เห็นแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอยู่เสมอ

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ข้อ เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดทำป้าย ประชาสัมพันธ์แผนงาน โครงการก่อสร้างพื้นฐานให้ประชาชนได้รับทราบอยู่เสมอ รองลงมา

คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่าย รายการจัดซื้อ จัดจ้างและสัญญาใด ๆ ที่มีการดำเนินการให้ประชาชนทราบทุกๆ ปี และองค์การบริหารส่วนตำบลมีการมีความโปร่งใสในการตัดสินใจในการบริหารงาน บริหารเงินบริหารคนและมีการสื่อสารที่ดีมี ความโปร่งใสตรวจสอบได้เสมอ

2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีการแต่งตั้งประชาคมหมู่บ้านหรือผู้แทนชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ประชาคมหมู่บ้าน หรือตัวแทนประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการผลักดันในภารกิจหรือโครงการในองค์การบริหารส่วนตำบลจนเกิดผลสำเร็จทุกครั้ง และเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับภารกิจหรือโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการอยู่เสมอ

2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ สังคมประชาชนและประเทศชาติ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้รับบริการและส่วนรวมเป็นสำคัญเสมอ รองลงมา คือ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความมุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามกฎหมายระเบียบขององค์กรอยู่เสมอ และองค์การบริหารส่วนตำบลมีการยอมรับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย ตลอดจนพร้อมแสดงข้อเท็จจริงในการประกอบภารกิจต่อสาธารณชนสามารถชี้แจงเหตุผลได้และพร้อมรับการตรวจสอบจากสาธารณะอยู่เสมอ

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีจัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ไม่ให้รั่วไหลสูญเปล่า โดยสภาท้องถิ่นสามารถมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณฯ ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง รองลงมา คือ มีการจัดซื้อ จัดจ้าง ที่มุ่งให้เกิดการประหยัด หากสามารถต่อรองราคากับผู้รับจ้างให้ได้ราคาที่ต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ ก็จะทำให้้องค์การ

บริหารส่วนตำบลมีงบประมาณเหลือไปดำเนินการในโครงการอื่นเพิ่มขึ้นและทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์มากขึ้น และองค์การบริหารส่วนตำบลมีการรณรงค์ให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนในพื้นที่ให้มีความประหยัดในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติรวมทั้งควรมีกิจกรรมบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ใช้ได้ยาวนานและยั่งยืนอยู่เสมอ

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัยของประชาคมหมู่บ้าน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน) ของประชาคมหมู่บ้าน โดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา แยกตามที่อยู่อาศัย(หมู่บ้าน) แตกต่างกันของประชาคมหมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ 1 ถึง หมู่ที่ 14 มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทุกด้าน แต่ละหมู่บ้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะของของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

4.1 ด้านหลักนิติธรรม ประชาคมหมู่บ้านมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ควรมีการจัดทำประชาพิจารณ์ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาที่เดือดร้อนเพิ่มขึ้น และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีความรู้ด้านกฎหมายและสามารถให้ความรู้กับประชาชนในหมู่บ้านของตนเอง

4.2 ด้านหลักคุณธรรม ประชาคมหมู่บ้านมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้บริหารควรบริหารงานอย่างมีสถานะผู้นำ บริหารงานอย่างเป็นธรรมไม่เลือกข้างใดข้างหนึ่ง และผู้บริหารควรมีความซื่อสัตย์สุจริตและเอื้ออาทรต่อผู้อื่น

4.3 ด้านหลักความโปร่งใส ประชาคมหมู่บ้านมีข้อเสนอแนะต่อ

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ควรติดตามเรื่องร้องทุกข์ของประชาชนอย่างเร่งด่วนเจ้าหน้าที่ควรออกพื้นที่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนให้ประชาชนได้รับทราบ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลควรชี้แจงการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีให้ประชาชนได้รับทราบ

4.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ประชาคมหมู่บ้านมีข้อเสนอแนะต่อ

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น และผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

4.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ประชาคมหมู่บ้านมีข้อเสนอแนะต่อ

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ควรออกหน่วยบริหารประชาชนบ้างเพื่อเป็นการพบปะประชาชนและสร้างความสามัคคีในชุมชน และควรมีการแสดงผลการดำเนินงานการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปีให้ประชาชนได้รับทราบ และผู้บริหารควรนำข้อเสนอขอประชาชนไปพิจารณาดำเนินการอย่างทั่วถึง

4.6 ด้านหลักความคุ้มค่า ประชาคมหมู่บ้านมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ควรใช้งบประมาณอย่างเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ควรพิจารณาถึงความจำเป็นของโครงการ และติดตามตรวจสอบผลงานหรือโครงการอย่างสม่ำเสมอ พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย และควรใช้งบประมาณอย่างถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

อภิปรายผล

ข้อค้นพบที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาขออภิปรายตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลัก
 ธรรมภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า
 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น
 เพราะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล มีการบังคับใช้กฎหมาย ข้อบัญญัติ ข้อบังคับตำบล
 หรือขั้นตอนการให้บริการของ องค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชนอย่างเป็นธรรมและ
 เสมอภาคอยู่เสมอ

2. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดบริการสาธารณะ ให้กับประชาชน
 ผู้รับบริการ ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม ไม่เห็นแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอยู่เสมอ สมาชิกสภา
 องค์การบริหารส่วนตำบลมีความตระหนักในหน้าที่ของตน ในฐานะเป็นผู้แทนของประชาชน
 มุ่งเน้นรักษาผลประโยชน์แก่ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมาประชุมอย่างสม่ำเสมอ
 พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ในสภาอย่างมีเหตุผลตรงไปตรงมา ยึดหลักผลประโยชน์ส่วนรวมและ
 ถูกต้องตามกฎหมาย เสมอ

3. องค์การบริหารส่วนตำบล มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แผนงาน โครงการ
 ก่อสร้างพื้นฐานให้ประชาชน ได้รับทราบอยู่เสมอ

4. มีการแต่งตั้งประชาคมหมู่บ้านหรือผู้แทนชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมเป็น
 คณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง

5. ผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ สังคม ประชาชน
 และประเทศชาติ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้รับบริการและส่วนรวมเป็นสำคัญเสมอ

6. องค์การบริหารส่วนตำบล มีจัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการใช้จ่าย
 งบประมาณไม่ให้รั่วไหลสูญเปล่า โดยสภาท้องถิ่นสามารถมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำ
 หน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณฯ ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วน
 ตำบล ทุกครั้ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีผลให้ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อ
 การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ
 จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550 : บทคัดย่อ)
 ได้ศึกษาวิจัยระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลัก
 ธรรมภิบาลเทศบาลเมืองหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการ

ชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามธรรมนูญของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผลการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสนทยา ชาญเสน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมุกดาหารต่อการปฏิรูปการเมืองตามแนวคิดธรรมนูญ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมุกดาหาร มีทัศนคติต่อการปฏิรูปการเมืองตามแนวคิดธรรมนูญ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของจักรภัทร ชารีคำ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมนูญขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติพร คลาวาส (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย การดำเนินงานตามหลักธรรมนูญขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามหลักธรรมนูญขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา จำแนกตามระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา ที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมนูญขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความโปร่งใส ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยศุภกิจ ศรีปีดถา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยการปฏิบัติงานตามหลักธรรมนูญของสถาบันอุดมศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีสถาบันราชภัฏมหาสารคาม พบว่า สถาบันราชภัฏมหาสารคาม มีค่าระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมนูญอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ มีค่าระดับการปฏิบัติงานเป็นร้อยละ 66.182 ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของไพศาล ตั้งสมบุรณ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการใช้หลักธรรมนูญในการบริหารของผู้บริหารงานสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาครใช้หลักธรรมนูญในการบริหารงานสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของฉลองนพ อัมพรัตน์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภออมลไศย จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรในหน่วยงาน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของบวรวิเศษสุนทร (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ความคิดเห็นของประชามหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน) แยกต่างหากมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

จากการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชามหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามที่อยู่อาศัย(หมู่บ้าน) ของประชามหมู่บ้าน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านทุกด้าน แยกต่างหากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การที่ผลการศึกษา ความคิดเห็นของประชามหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา ที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแยกต่างหาก มีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด แยกต่างหากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่า

1. ประชาคมเป็นตัวแทนของหมู่บ้านที่มีขนาดแตกต่างกัน จำนวนประชากรก็แตกต่างกัน ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาที่แตกต่างกัน เช่น ชุมชนขนาดเล็กได้งบประมาณน้อย ส่วนชุมชนขนาดใหญ่ได้มากหรือแม้กระทั่งหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกล
2. ประชาคมหมู่บ้านทำกิจกรรมร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน และเป็นไปตามทฤษฎี ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็นของออสแคมป์ (Oskamp, 1977 : 119-133) ในเรื่องของเจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group determinants of attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของ

3. ความต้องการของแต่ละหมู่บ้านมีความแตกต่างกันซึ่งต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดบริการตามที่ต้องการ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลมีข้อจำกัดเกี่ยวกับงบประมาณ บุคลากรและการลำดับความสำคัญของงาน อันอาจมีผลทำให้ประชาชนหมู่บ้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลัก ธรรมนูญขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมนูญขององค์การบริหารส่วนตำบลโหราโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวกิจ ศรีปีดถา (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความเห็นเรื่องค่าระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีจากหน่วยงานแตกต่างกัน มีความเห็นเรื่องค่าระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของนพพล สุรนักรินทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การนำหลักธรรมนูญมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่ากานำหลักธรรมนูญมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบกับ การนำธรรมนูญมาปรับใช้ใน อบต. แตกต่างกันแต่ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีทัศนะต่อการนำหลักธรรมนูญมาปรับใช้ใน อบต. แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยพระมหาธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550 : บทคัดย่อ) เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมนูญของเทศบาลเมืองหนองคาย จำแนกตามอาชีพ การศึกษา และอายุ ผลการศึกษาพบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติพร คลวาส (2552 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา ที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมนูญขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขาอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจักรภัทร ชารีคำ (2550 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมนูญขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศและ

อายุ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และอายุที่ต่างกันมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการทำประชาพิจารณ์ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการออกข้อบัญญัติตำบล ข้อบังคับตำบล ที่จะมียกบังคับใช้ในชุมชนทุกครั้ง

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดทำประชาพิจารณ์ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาที่เดือดร้อนเพิ่มขึ้น

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดบริการสาธารณะ ให้กับประชาชน ผู้รับบริการ ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม ไม่เห็นแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอยู่เสมอ

1.4 ผู้บริหารควรบริหารงานอย่างมีสภาวะผู้นำ บริหารงานอย่างเป็นธรรม ไม่เลือกข้างใดข้างหนึ่ง

1.5 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีระบบการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน การฟ้องร้อง การทุจริต และการลงโทษผู้กระทำความผิดตามกระบวนการยุติธรรมเสมอ

1.6 องค์การบริหารส่วนตำบลควรติดตามเรื่องร้องทุกข์ของประชาชนอย่างเร่งด่วน

1.7 องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภา องค์การบริหารส่วนตำบล โดยแจ้งวาระการประชุมให้ประชาชนทราบทุกครั้ง และอำนวยความสะดวกในการให้ประชาชนเข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมสภาเสมอ

1.8 องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น

1.9 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการแสดงผลการดำเนินงานในแต่ละปี ผ่านเวทีประชาคมตำบลและปิดประกาศโดยเปิดเผยให้ประชาชนได้รับทราบทุกปีอยู่เสมอ

1.10 องค์การบริหารส่วนตำบลควรออกหน่วยบริหารประชาชนบ้างเพื่อเป็นการพบปะประชาชนและสร้างความสามัคคีในชุมชน

1.11 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดให้มีบริการสาธารณะ ที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการอย่างทั่วถึงอยู่เสมอ

1.12 องค์กรบริหารส่วนตำบลควรพิจารณาถึงความจำเป็นของโครงการและติดตามตรวจสอบผลงานหรือโครงการอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วมขององค์กรบริหารส่วนตำบล โหรา อำเภอบางสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY